

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Haziran - 2020

Hazırlayan: Aslı VAZ

İÇİNDEKİLER

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	1
1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 6	
1.2.1 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	6
1.2.2 ANTALYA'YA GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	9
1.2.3 MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ.....	11
1.2.4 İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	13
2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ.....	16
2.1. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA.....	16
2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	19
2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ	21

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2020 yılı Haziran ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştığımızda %95,9 oranında bir düşüşle 214.768 olarak gerçekleşmiştir.

Haziran ayında ülkemize gelen 214.768 yabancı ziyaretçinin 3.865 (%1.8)'i günübirlikçidir.

Tablo 1'de Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	1.055.474	1.461.570	1.539.496	1.787.435	38,48	5,3	16,1
ŞUBAT	1.159.833	1.527.070	1.670.238	1.733.112	31,66	9,37	3,7
MART	1.587.007	2.139.766	2.232.358	718.097	34,83	4,3	-67,8
NİSAN	2.070.322	2.655.561	3.293.176	24.238	28,27	24	-99,2
MAYIS	2.889.873	3.678.440	4.022.254	29.829	27,29	9,4	-99,2
HAZİRAN	3.486.940	4.505.594	5.318.984	214.768	29,21	18,1	-95,9
TEMMUZ	5.075.961	5.671.801	6.617.380		11,74	16,67	
AĞUSTOS	4.658.463	5.383.332	6.307.508		15,56	17,2	
EYLÜL	4.076.630	4.792.818	5.426.818		17,57	13,23	
EKİM	2.992.947	3.755.467	4.291.574		25,48	14,27	
KASIM	1.652.795	1.966.277	2.190.622		18,97	11,4	
ARALIK	1.703.789	1.950.705	2.147.878		14,49	10,1	
TOPLAM	32.410.034	39.488.401	45.058.286		21,8	14,1	
6 AY TOP.	12.249.449	15.968.001	18.076.506	4.507.479	30,35	13,20	-75,06

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 –Haziran Ayı Bülteni

2020 yılı Haziran ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

1-İstanbul	%31,07	(301 930)
2-Edirne	%30,26	(204 541)
3-İzmir	%7,11	(182 571)
4-Antalya	%5,77	(12 385)
5-Ankara	%3,38	(7 260)

2020 yılı Haziran ayında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Almanya %29,46 (63 268) ile birinci, Bulgaristan %7,06 (15 171) ile ikinci, Hollanda %6,45 (13 855) ile üçüncü sıradadır. Hollanda'yı İngiltere ve Belçika izlemektedir.

2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait Haziran ayında Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 2'de belirtilmektedir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Haziran)

MİLLİYET	YILLAR			DEĞİŞİM ORANI	
	2018	2019	2020*	2019/2018	2020/2019
Cezayir	13.043	21.655	70	66,0	-99,7
Fas	11.622	18.874	271	62,4	-98,6
Güney Afrika Cumhuriyeti	6.365	12.866	67	102,1	-99,5
Libya	11.419	22.181	823	94,2	-96,3
Mısır	13.376	17.417	375	30,2	-97,8
Sudan	1398	1866	103	33,5	-94,5
Tunus	8.414	12.174	41	44,7	-99,7
Diğ. AFRIKA ÜLKELERİ	10.498	16.694	431	59,0	-97,4
TOPLAM AFRIKA	76.135	123.727	2181	62,5	-98,2
Arjantin	7.276	6.370	21	-12,5	-99,7
Brezilya	8.142	9.633	106	18,3	-98,9
Kolombiya	5.765	7.983	66	38,5	-99,2
Şili	1419	2056	20	44,9	-99,0
Venezuela	813	982	6	20,8	-99,4
Diğ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	3750	3.285	48	-12,4	-98,5
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	27.165	30.309	267	11,6	-99,1
TOPLAM KUZAY AMERİKA	2.056	2.625	98	27,7	-96,3
TOPLAM ORTA AMERİKA	1777	1660	13	-6,6	-99,2
TOPLAM AMERİKA	30.998	34.594	378	11,6	-98,9
Bahreyn	3.448	6.463	3	87,4	-100,0
Birleşik Arap Emirlikleri	1.879	2241	3	19,3	-99,9
Irak	102.087	135.469	3177	32,7	-97,7
İsrail	32.086	50.789	366	58,3	-99,3
Katar	7.283	8.664	202	19,0	-97,7
Kuveyt	26.321	46.191	31	75,5	-99,9
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	20.639	22.530	1003	9,2	-95,5
Lübnan	25.440	35.988	212	41,5	-99,4
Suudi Arabistan	83.459	101.601	19	21,7	-100,0
Ürdün	41.775	65.443	413	56,7	-99,4
Yemen	3.792	4.607	42	21,5	-99,1
Diğ. BATI ASYA ÜLKELERİ	55.248	86.926	9.337	57,3	-89,3
TOPLAM BATI ASYA	403.457	566.912	14.808	40,5	-97,4
Bangladeş	1.745	2.161	9	23,8	-99,6
Çin Halk Cumhuriyeti	32.010	40.480	110	26,5	-99,7
Endonezya	7.533	10.351	123	37,4	-98,8
Filipinler	9.413	13.590	1271	44,4	-90,6
Hindistan	13.247	23.896	652	80,4	-97,3

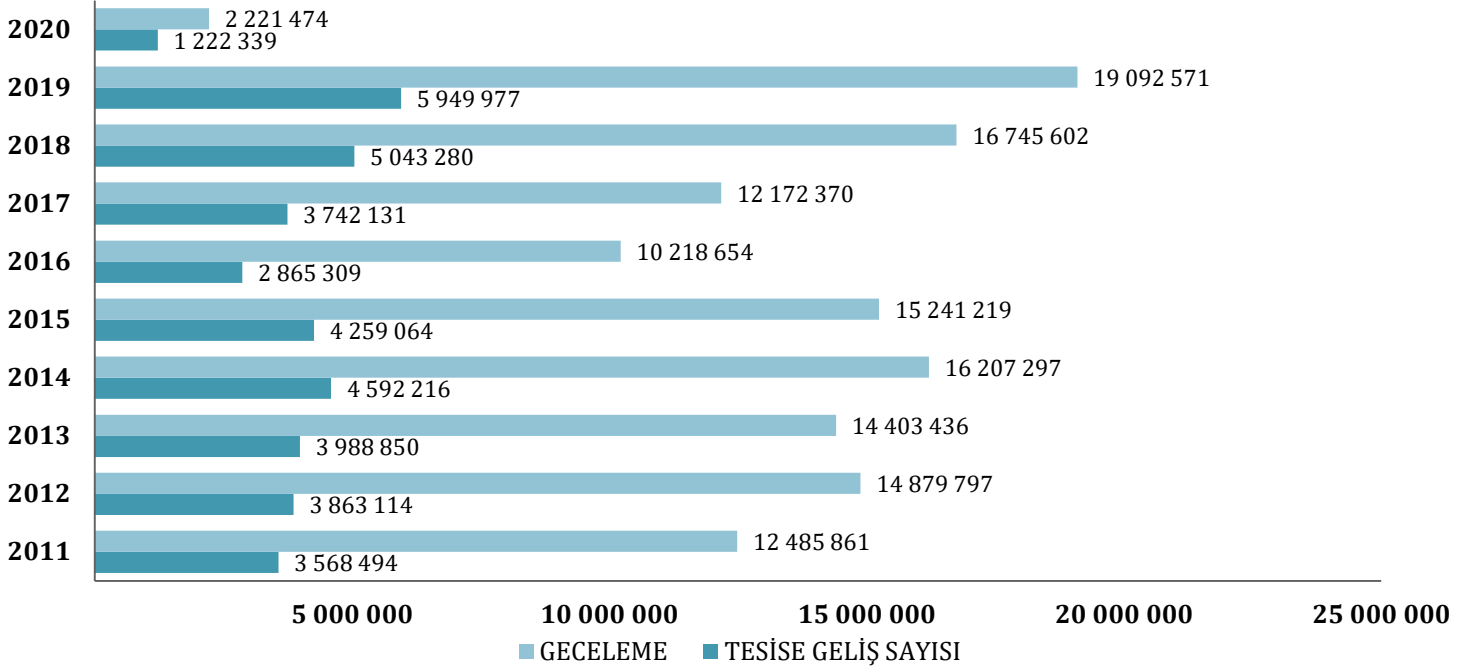
İran	162.008	181.435	5680	12,0	-96,9
Malezya	4.506	4.757	27	5,6	-99,4
Pakistan	11.930	17.595	159	47,5	-99,1
Singapur	2.029	3.170	24	56,2	-99,2
Tayland	3.622	4.789	31	32,2	-99,4
Diğ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	16.864	23.787	1730	41,1	-92,7
TOPLAM GÜNEY ASYA	264.907	326.011	9816	23,1	-97,0
TOPLAM ASYA	668.364	892.923	24.624	33,6	-97,2
Almanya	451.699	588.508	63268	30,3	-89,2
Avusturya	30.648	39.587	5527	29,2	-86,0
Belçika	57.518	69.660	10576	21,1	-84,8
Çekya	46.193	62.946	216	36,3	-99,7
Danimarka	42.663	42.374	1505	-0,7	-96,4
Finlandiya	17.618	17.605	266	-0,1	-98,5
Fransa	53.909	74.836	7608	38,8	-89,8
Hollanda	81.272	95.527	13855	17,5	-85,5
İngiltere	306.647	359.462	10940	17,2	-97,0
İrlanda	10.223	14.075	227	37,7	-98,4
İspanya	12.269	20.360	204	65,9	-99,0
İsveç	62.399	74.719	3373	19,7	-95,5
İsviçre	20.701	26.565	2656	28,3	-90,0
İtalya	22.321	30.027	691	34,5	-97,7
İzlanda	372	472	6	26,9	-98,7
Lüksemburg	438	766	28	74,9	-96,3
Macaristan	16.769	22.849	355	36,3	-98,4
Norveç	24.713	33.120	440	34,0	-98,7
Polonya	105.539	139.118	1044	31,8	-99,2
Portekiz	3.206	4.914	134	53,3	-97,3
Slovakya	29.726	40.102	158	34,9	-99,6
Yunanistan	40.842	69.583	3280	70,4	-95,3
TOPLAM AVRUPA OECD	1.437.685	1.827.175	126.357	27,1	-93,1
Arnavutluk	12.400	12.498	783	0,8	-93,7
Bosna Hersek	12.569	19.727	1523	56,9	-92,3
Bulgaristan	210.989	253.563	15.171	20,2	-94,0
Estonya	6722	8.113	37	20,7	-99,5
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	741	1021	38	37,8	-96,3
Hırvatistan	3.201	4.682	284	46,3	-93,9
Karadağ	1.742	2.115	359	21,4	-83,0
Kosova	16.395	20.501	416	25,0	-98,0
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti	18.194	21.873	2183	20,2	-90,0
Letonya	7.826	10.338	132	32,1	-98,7
Litvanya	27.531	28.864	183	4,8	-99,4
Malta	629	585	10	-7,0	-98,3

Romanya	103.793	124.988	4.193	20,4	-96,6
Sırbistan	23.780	35.122	4.966	47,7	-85,9
Slovenya	3.538	5.221	55	47,6	-98,9
DİĞ. AVRUPA OECD DIŐI ÜLKELERİ	110	532	19	383,6	-96,4
TOPLAM AVRUPA OECD DIŐI	450.160	549.743	30.352	22,1	-94,5
TOPLAM AVRUPA	1.887.845	2.376.918	156.709	25,9	-93,4
Azerbaycan	75.624	80.027	2.810	5,8	-96,5
Belarus	47.812	43.460	1118	-9,1	-97,4
Ermenistan	4.141	5.067	77	22,4	-98,5
Gürcistan	194.566	160.823	5.208	-17,3	-96,8
Kazakistan	79.793	77.617	3819	-2,7	-95,1
Kırgızistan	13.722	13.053	206	-4,9	-98,4
Moldova	33.365	33.478	2528	0,3	-92,4
Özbekistan	23.253	24.479	929	5,3	-96,2
Rusya Fed.	989.983	1.035.745	4006	4,6	-99,6
Tacikistan	3.270	3.991	120	22,0	-97,0
Türkmenistan	22.348	25.639	134	14,7	-99,5
Ukrayna	241.095	236.505	6.367	-1,9	-97,3
TOPLAM B.D.T.	1.728.972	1.739.884	27.322	0,6	-98,4
Amerika Birleşik Devletleri	55.706	74.841	2306	34,3	-96,9
Avustralya	12.324	15.437	230	25,3	-98,5
Güney Kore	13.396	17.996	174	34,3	-99,0
Japonya	7.030	9.075	61	29,1	-99,3
Kanada	11.689	16.065	464	37,4	-97,1
Meksika	4.024	5.519	30	37,2	-99,5
Yeni Zelanda	1972	2711	43	37,5	-98,4
TOPLAM DİĞER OECD	106.141	141.644	3308	33,4	-97,7
TOPLAM MİLLİYETSİZ	7.058	9.180	242	30,1	-97,4
TOPLAM OKYANUSYA	81	114	4	40,7	-96,5
YABANCI TOPLAM	4.505.594	5.318.984	214.768	18,1	-96,0

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 – Haziran Ayı Bülteni

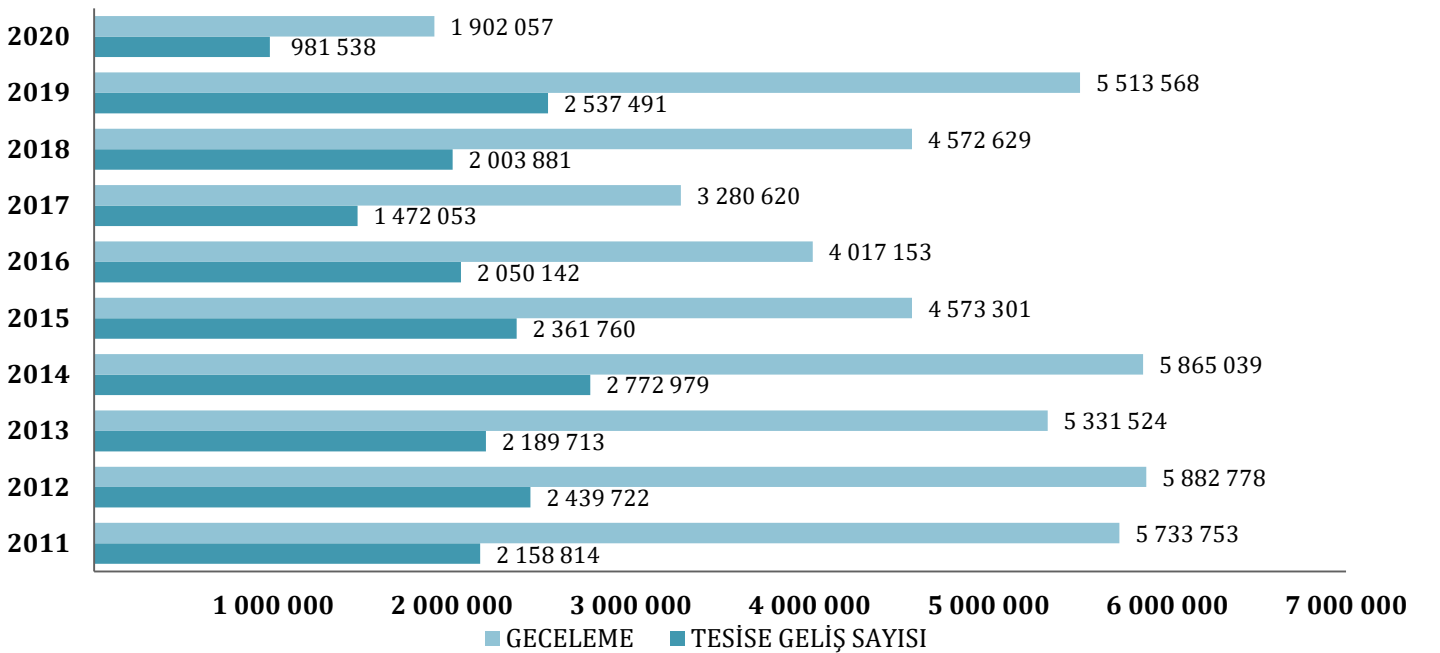
2011 - 2020 yılları arasında, Haziran ayında ülkemizdeki Turizm İşletme Belgeli konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 1'de belirtilmiştir.

Şekil 1. Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

2011 - 2020 yılları arasında Haziran ayında ülkemizdeki Mahalli İdarelerce Belgelendirilen konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 2'de belirtilmiştir.

Şekil 2. Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla ve İzmir'e Haziran ayında gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Haziran ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %95,1 oranında düşüş göstererek 66.725 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3'te İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 3. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	559.372	831.307	918.949	1.017.034	48,61	10,5	10,7
ŞUBAT	590.175	848.510	984.689	962.151	43,77	16,1	-2,3
MART	742.479	1.073.002	1.165.591	374.101	44,52	8,6	-67,9
NİSAN	835.614	1.144.041	1.329.868	960	36,91	16,2	-99,9
MAYIS	830.019	984.028	1.016.809	847	18,55	3,3	-99,9
HAZİRAN	827.494	1.100.389	1.361.302	66.725	32,98	23,7	-95,1
TEMMUZ	1.319.549	1.502.397	1.666.319		13,86	10,9	
AĞUSTOS	1.247.384	1.391.036	1.540.120		25,14	10,7	
EYLÜL	1.045.896	1.235.301	1.359.175		30,22	10	
EKİM	1.122.266	1.230.079	1.347.554		9,61	9,55	
KASIM	831.982	1.014.984	1.088.372		22	7,2	
ARALIK	888.365	1.077.925	1.127.915		21,34	4,6	
TOPLAM	10.840.595	13.432.990	14.906.663		23,9	11	
6 AY TOPLAM	4.385.153	5.981.277	6.777.208	2.421.818	36,3	13,3	-64,2

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 -Haziran Bülteni

2020 yılı Haziran ayında İstanbul'a gelen toplam yabancı ziyaretçi sayısının en yüksek oranını %26,02 ile Alman ziyaretçiler oluşturmaktadır. Bu ziyaretçileri sırasıyla; İngiltere %8,4 Hollanda %8,2 Fransa %5,2 ve diğer ülkeler: %22,2 ile takip etmektedir.

2019 - 2020 yıllarının Haziran aylarında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 4'te belirtilmiştir.

Tablo 4. İstanbul'a Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Haziran)

S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)	S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)
1	ALMANYA	102.802	17.359	-83,1	56	BREZİLYA	7.757	87	-98,9
2	İNGİLTERE	41.577	5.640	-86,4	57	FİNLANDIYA	2.489	84	-96,6
3	HOLLANDA	21.364	5.509	-74,2	58	ÇEKYA	2.367	81	-96,6
4	FRANSA	43.700	3.507	-92,0	59	KARADAĞ	769	71	-90,8
5	BELÇİKA	13.413	3.124	-76,7	60	PAKİSTAN	16.261	68	-99,6
6	AVUSTURYA	13.008	2.337	-82,0	61	CEZAYİR	20.503	64	-99,7
7	A.B.D.	57.594	2.042	-96,5	62	LİTVANYA	2.024	64	-96,8
8	KAZAKİSTAN	18.871	2.011	-89,3	63	SLOVAKYA	1.373	62	-95,5
9	IRAK	65.398	1.852	-97,2	64	MOLDOVA	3.021	60	-98,0
10	UKRAYNA	25.362	1.809	-92,9	65	KOLOMBİYA	6.612	59	-99,1
11	RUSYA FED.	50.087	1.709	-96,6	66	SUDAN	1.809	58	-96,8
12	AFGANİSTAN	4.735	1.350	-71,5	67	JAPONYA	7.579	55	-99,3
13	İSVEÇ	20.173	1.315	-93,5	68	LETONYA	1.264	55	-95,6
14	İSVİÇRE	11.368	1.188	-89,5	69	LÜBNAN	23.294	55	-99,8
15	BULGARİSTAN	7.821	1.126	-85,6	70	NİJERYA	3.170	54	-98,3
16	AZERBAYCAN	19.425	1.102	-94,3	71	PORTEKİZ	3.382	48	-98,6
17	İRAN	78.623	1.007	-98,7	72	YEMEN	4.315	42	-99,0
18	LİBYA	21.872	748	-96,6	73	SLOVENYA	1.863	36	-98,1
19	SURİYE	20.113	707	-96,5	74	TUNUS	11.674	36	-99,7
20	FİLİPİNLER	6.039	702	-88,4	75	SAINT KITTS	417	32	-92,3
21	DANİMARKA	6.947	589	-91,5	76	KUVEYT	38.724	30	-99,9
22	HİNDİSTAN	20.017	474	-97,6	77	GÜNEY AFRİKA CUMH.	10.381	29	-99,7
23	BOSNA HERSEK	4.033	444	-89,0	78	MALEZYA	4.413	27	-99,4
24	BEYAZ RUSYA	2.599	441	-83,0	79	MYANMAR	30	26	-13,3
25	GÜRCİSTAN	4.637	415	-91,1	80	DOMİNİKA	538	25	-95,4
26	KANADA	12.541	403	-96,8	81	GÜNEY KIBRIS RUM KESİMİ	597	25	-95,8
27	İTALYA	19.395	390	-98,0	82	MOĞOLİSTAN	1.061	24	-97,7
28	ÜRDÜN	40.605	378	-99,1	83	ERMENİSTAN	1.217	23	-98,1
29	ARNAVUTLUK	2.958	363	-87,7	84	YENİ ZELANDA	1.781	23	-98,7
30	İSRAİL	23.709	326	-98,6	85	SİNGAPUR	2.931	22	-99,2
31	MISIR	16.050	323	-98,0	86	MEKSİKA	3.920	21	-99,5
32	ROMANYA	11.185	294	-97,4	87	ESTONYA	1.231	20	-98,4
33	SİRBİSTAN	3.564	292	-91,8	88	LÜKSEMBURG	267	20	-92,5
34	ÖZBEKİSTAN	21.311	288	-98,6	89	TAYLAND	4.174	19	-99,5
35	POLONYA	4.483	270	-94,0	90	TACİKİSTAN	3.342	18	-99,5
36	FAS	16.877	238	-98,6	91	ARJANTİN	5.511	17	-99,7
37	YUNANİSTAN	7.486	213	-97,2	92	ŞİLİ	1.679	17	-99,0
38	NORVEÇ	4.824	203	-95,8	93	URUGUAY	692	17	-97,5

39	K.K.T.C.	8.164	201	-97,5	94	MAURİTİUS	729	16	-97,8
40	KATAR	7.291	199	-97,3	95	SRI LANKA	497	16	-96,8
41	AVUSTURALYA	10.379	195	-98,1	96	MORİTANYA	242	15	-93,8
42	KOSOVA	4.921	169	-96,6	97	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER	462	14	-97,0
43	MİLLİYETSİZ	6.143	166	-97,3	98	SENEGAL	812	14	-98,3
44	İRLANDA	3.394	162	-95,2	99	SUUDİ ARABİSTAN	73.420	14	-100,0
45	GÜNEY KORE	16.202	159	-99,0	100	ERİTRE	787	13	-98,3
46	İSPANYA	14.965	140	-99,1	101	EKVADOR	708	11	-98,4
47	HİRVATİSTAN	2.293	131	-94,3	102	GİNE	15	11	-26,7
48	KIRGIZİSTAN	9.241	119	-98,7	103	ETİYOPYA	1.556	10	-99,4
49	SOMALİ	1.517	119	-92,2	104	TAYVAN	9.035	10	-99,9
50	KUZEY MAKEDONYA CUMH.	1.967	107	-94,6	105	BANGLADEŞ	1.902	9	-99,5
51	ENDONEZYA	9.546	106	-98,9	106	KAMERUN	597	9	-98,5
52	ÇİN HALK CUMH.	36.159	96	-99,7	107	PERU	786	9	-98,9
53	FİLİSTİN	6.055	96	-98,4	108	RUANDA	65	9	-86,2
54	TÜRKMENİSTAN	23.912	96	-99,6	109	DEMOKRATİK KONGO CUMH.	624	8	-98,7
55	MACERİSTAN	3.786	88	-97,7	110	DİĞER	32.132	120	-99,6

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2020 – Haziran Ayı Bülteni

1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Haziran ayında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %99,05 oranında düşüş göstererek 21.044 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5'de Antalya'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 5. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	87.310	90.835	139.307	186.225	3,6	53,3	33,7
ŞUBAT	84.612	101.371	152.801	202.769	19,8	50,7	32,7
MART	165.741	264.987	279.097	121.602	59,9	5,32	-56,4
NİSAN	517.360	687.621	954.620	905	32,9	38,8	-99,9
MAYIS	1.056.971	1.565.641	1.707.579	675	48,1	9,06	-99,9
HAZİRAN	1.473.621	1.922.714	2.228.992	21.044	30,5	15,9	-99,05
TEMMUZ	1.819.502	2.170.165	2.553.458		19,3	17,6	
AĞUSTOS	1.760.500	2.085.540	2.509.303		18,5	20,3	
EYLÜL	1.527.523	1.894.391	2.184.130		24	15,3	
EKİM	982.441	1.376.280	1.658.534		40,1	20,5	
KASIM	141.444	277.083	340.834		95,9	23,0	
ARALIK	121.937	199.330	243.056		63,5	21,9	
TOPLAM	9.738.962	12.635.958	14.951.711		29,7	18,3	
6 AY TOPLAM	3.385.615	4.633.169	5.462.396	533.220	36,8	17,8	-90,2

*Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği verilerinden derlenmiştir. 2020-Haziran Ayı Bülteni

2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Haziran aylarında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 6'da belirtilmiştir.

Tablo 6. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Haziran)

MİLLİYETİ	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
RUSYA	629.568	793.401	845.787	139	26	6,6	-100,0
ALMANYA	203.506	238.944	321.509	6.955	17,4	34,6	-97,8
UKRAYNA	145.713	152.835	154.203	70	4,9	0,9	-100,0
İNGİLTERE	45.162	90.098	99.498	563	99,5	10,4	-99,4
POLONYA	24.915	62.820	89.104	72	152,1	41,8	-99,9
KAZAKİSTAN	56.403	54.707	54.885	1.355	-3	0,3	-97,5
ROMANYA	25.845	45.385	61.296	17	75,6	35,1	-100,0
ÇEKYA	15.666	36.516	50.334	17	133,1	37,8	-100,0
BELARUS	31.992	34.354	30.189	119	7,4	-12,1	-99,6
HOLLANDA	17.202	29.674	34.082	736	72,5	14,9	-97,8
İSVEÇ	15.772	27.997	36.708	128	77,5	31,1	-99,7
SLOVAKYA	13.483	25.910	35.811	3	92,2	38,2	-100,0
DANİMARKA	17.000	21.072	21.016	113	24	-0,3	-99,5
BELÇİKA	12.744	20.110	23.001	505	57,8	14,4	-97,8
LİTVANYA	11.113	19.074	18.699	12	71,6	-2	-99,9
MOLDOVA	15.626	18.178	19.044	1	16,3	4,8	-100,0
İSRAİL	14.529	14.174	18.900	4	-2,4	33,3	-100,0
NORVEÇ	7.474	13.386	22.239	38	79,1	66,1	-99,8
MACARİSTAN	7.676	11.842	16.547	5	54,3	39,7	-100,0
KOSOVA	9.260	11.336	13.605	19	22,4	20	-99,9
SİRBİSTAN	4.047	10.502	14.596	21	159,5	39	-99,9
İSVİÇRE	5.209	8.813	10.782	334	69,2	22,3	-96,9
AVUSTURYA	3.335	8.776	14.128	108	163,2	61	-99,2
FİNLANDİYA	5.699	7.863	7.055	25	38	-10,3	-99,6
AZERBAYCAN	5.832	7.162	8.746	28	22,8	22,1	-99,7
FRANSA	4.709	6.824	11.440	526	44,9	67,6	-95,4
BOSNA HERSEK	3.796	6.458	10.542	24	70,1	63,2	-99,8
LETONYA	3.162	5.958	8.012	6	88,4	34,5	-99,9
ESTONYA	3.842	5.180	6.477	5	34,8	25	-99,9
İRAN	14.628	4.400	7.415	26	-69,9	68,5	-99,6
BULGARİSTAN	1.792	4.254	5.731	33	137,4	34,7	-99,4
İTALYA	1.430	2.364	3.368	42	65,3	42,5	-98,8
SLOVENYA	759	1.700	2.931	1	124	72,4	-100,0
K.K.T.C.	1.770	1.219	1.499	7	-31,1	23	-99,5
DİĞER	38.191	55.623	75.381	12.390	45,6	35,5	-83,6
T.C.	54.771	63.805	74.432	8.654	16,5	16,7	-88,4
TOPLAM	1.473.621	1.922.714	2.228.992	21.044	30,5	15,9	-99,1

*Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği den derlenmiştir. 2020 –Haziran Ayı Bülteni

1.2.3.MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılı Haziran ayında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %99,3 oranında düşüş göstererek 3.258 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 7'de Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 7. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	5.580	5.115	3.942	4.468	-8,3	-22,9	13,3
ŞUBAT	5.361	3.690	4.372	4.822	-31,2	18,5	10,2
MART	10.561	19.056	12.321	3.159	80,4	-35,3	-74,4
NİSAN	77.180	109.337	150.615	1.214	41,7	37,8	-99,2
MAYIS	249.731	344.158	400.237	242	37,8	16,2	-99,9
HAZİRAN	342.526	474.035	541.172	3.258	38,4	14,2	-99,3
TEMMUZ	423.812	554.196	638.859		30,8	15,3	
AĞUSTOS	425.513	553.949	676.218		30,2	22,1	
EYLÜL	366.030	459.863	539.208		25,6	17,3	
EKİM	167.877	254.175	273.896		51,4	7,8	
KASIM	9.971	18.318	16.004		83,7	-12,6	
ARALIK	5.337	9.223	9.806		72,8	6,3	
TOPLAM	2.089.479	2.805.115	3.266.650		34,3	16,5	
6 AY TOPLAM	690.939	955.391	1.112.659	17.163	38,2	16,4	-98,4

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Haziran Ayı Bülteni

2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Haziran aylarında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 8'de belirtilmiştir.

Tablo 8. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Haziran)

MİLLİYETİ	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
ALMANYA	23.713	30.564	30.566	494	28,89	0	-98,4
AMERİKA	1.179	2.020	2.441	14	71,33	20,8	-99,4
AVUSTRALYA	419	733	1024	9	74,94	39,7	-99,1
AVUSTURYA	665	948	1282	23	42,56	35,2	-98,2
AZERBAYCAN	1.652	1.431	2.035	47	-13,38	42,2	-97,7
BELÇİKA	6.204	8.626	11.189	9	39,04	29,7	-99,9
BELARUS	2.788	3.426	2.563	3	22,88	-25,2	-99,9
BULGARİSTAN	1.090	2.416	2.188	11	121,65	-9,4	-99,5
ÇEKYA	1.803	5.223	6.840	13	189,68	31	-99,8
DANİMARKA	4.618	3.507	4.181	3	-24,06	19,2	-99,9
FİNLANDİYA	495	1446	1465	1	192,12	1,3	-99,9
FRANSA	2.448	3100	6173	40	26,63	99,1	-99,4
G.AFRİKA C.	217	354	459	29	63,13	29,7	-93,7
HOLLANDA	10.298	15.601	17.721	30	51,5	13,6	-99,8
İNGİLTERE	125.214	164.245	189.425	452	31,17	15,3	-99,8
İRAN	352	252	326	1	-28,41	29,4	-99,7
İRLANDA	1.346	1.969	5.270	6	46,29	167,6	-99,9
İSPANYA	323	487	2997	12	50,77	515,4	-99,6
İSRAİL	5.084	3.234	6.663	29	-36,39	106	-99,6
İSVEÇ	2.730	4.627	6.106	8	69,49	32	-99,9
İSVİÇRE	1.025	680	806	92	-33,66	18,5	-88,6
İTALYA	1.342	2.018	3.343	17	50,37	65,7	-99,5
JAPONYA	38	39	125	0	2,63	220,5	-100,0
KANADA	294	516	581	13	75,51	12,6	-97,8
KAZAKİSTAN	889	1.544	2.157	19	73,68	39,7	-99,1
LETONYA	193	222	425	5	15,03	91,4	-98,8
LİTVANYA	2.518	2.591	3.117	6	2,9	20,3	-99,8
LÜBNAN	2.519	5.335	6.037	6	111,79	13,2	-99,9
MACARİSTAN	227	338	538	1	48,9	59,2	-99,8
MISIR	41	60	190	0	46,34	216,7	-100,0
NORVEÇ	412	702	1046	2	70,39	49	-99,8
POLONYA	10.923	26.358	32.760	12	141,31	24,3	-100,0
PORTEKİZ	134	195	351	2	45,52	80	-99,4
ROMANYA	2.110	4.494	5.247	8	112,99	16,8	-99,8
RUSYA FED.	62.933	92.575	94.564	106	47,1	2,1	-99,9
SIRBİSTAN	373	1.195	3.107	0	220,38	160	-100,0
SLOVAKYA	194	1.138	681	2	486,6	-40,2	-99,7
SLOVENYA	64	83	111	3	29,69	33,7	-97,3
SUUDİ ARABİSTAN	97	199	112	0	105,15	-43,7	-100,0
UKRAYNA	31.855	44.596	37.279	100	40	-16,4	-99,7

ÜRDÜN	1.217	1.468	1.845	2	20,62	25,7	-99,9
YENİ ZELANDA	186	238	322	12	27,96	35,3	-96,3
YUNANİSTAN	2.035	2.023	3.312	10	-0,59	63,7	-99,7
DİĞER	3.350	8.010	13.432	73	139,1	67,7	-99,5
YABANCI TURİST	317.696	450.826	512.402	1.725	41,9	13,7	-99,7
YERLİ TURİST	24.830	23.209	28.770	1.533	-6,53	24	-94,7
GENEL TOPLAMI	342.526	474.035	541.172	3.258	38,39	14,2	-99,4

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 – Haziran Ayı Bülteni

1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Haziran ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %86,5 oranında düşüş göstererek 34.864 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 9'da İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 9. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	49.719	67.297	57.311	77.311	35,4	-14,8	34,9
ŞUBAT	49.105	65.492	56.917	77.501	33,4	-13,1	36,2
MART	67.610	66.779	81.905	37.116	-1,2	22,7	-54,7
NİSAN	91.119	99.613	125.049	3.101	9,3	25,5	-97,5
MAYIS	112.634	123.218	145.855	1.177	9,4	18,3	-99,1
HAZİRAN	156.058	209.172	259.184	34.864	34	23,9	-86,5
TEMMUZ	248.714	334.819	342.766		34,6	2,4	
AĞUSTOS	241.832	260.900	317.131		7,9	21,6	
EYLÜL	178.891	196.522	242.157		9,9	23,2	
EKİM	111.929	128.797	172.004		15,1	33,5	
KASIM	53.685	59.913	80.172		11,6	33,8	
ARALIK	61.976	70.766	94.736		14,2	33,8	
TOPLAM	1.423.272	1.683.288	1.975.187		18,3	17,3	
6 AYLIK TOPLAM	526.245	631.571	726.221	231.070	20,01	14,9	-68,18

*Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 – Haziran Ayı Bülteni

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Haziran aylarında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 10'da belirtilmiştir.

Tablo 10. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Haziran)

MİLLİYETİ	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
A.B.D.	3.781	4.475	1484	1656	228	18,4	-66,8	11,6	-86,2
ALMANYA	145.879	148.006	93.569	77.342	28.802	1,5	-36,8	-17,3	-62,8
ARJANTİN	140	226	63	214	4	61,4	-72,1	239,7	-98,1
ARNAVUTLUK	167	284	79	145	10	70,1	-72,2	83,5	-93,1
AVUSTRALYA	734	1.069	352	450	9	45,6	-67,1	27,8	-98,0
AVUSTURYA	7.780	9.442	9.130	6.163	1.576	21,4	-3,3	-32,5	-74,4
AZERBAYCAN	2.258	2.294	1914	4965	47	1,6	-16,6	159,4	-99,1
B.A.EMİRLİĞİ	12	9	39	6	0	-25	333,3	-84,6	-100,0
BAHREYN	5	6	15	11	0	20	150	-26,7	-100,0
BANGLADEŞ	10	7	19	125	2	-30	171,4	557,9	-98,4
BELARUS	3.905	7.296	5203	6040	2720	86,8	-28,7	16,1	-55,0
BELÇİKA	20.583	21.852	14331	14051	2041	6,2	-34,4	-2	-85,5
BOSNA HERSEK	194	220	120	160	36	13,4	-45,5	33,3	-77,5
BREZİLYA	232	359	180	168	14	54,7	-49,9	-6,7	-91,7
BULGARİSTAN	1.968	2.487	836	1346	542	26,4	-66,4	61	-59,7
CEZAYİR	71	78	62	81	10	9,9	-20,5	30,6	-87,7
ÇEKYA	1.311	1.532	1166	2489	44	16,9	-23,9	113,5	-98,2
ÇİN HALK CUM.	665	227	196	565	10	-65,9	-13,7	188,3	-98,2
DANİMARKA	6.947	4.158	4643	3701	565	-40,1	11,7	-20,3	-84,7
ENDONEZYA	138	75	72	49	19	-45,7	-4	-31,9	-61,2
ERMENİSTAN	6	34	57	8	2	466,7	67,6	-86	-75,0
ESTONYA	52	79	27	24	7	51,9	-65,8	-11,1	-70,8
FAS	337	384	155	252	23	13,9	-59,6	62,6	-90,9
FİLİPİNLER	900	697	1079	870	183	-22,6	54,8	-19,4	-79,0
FİNLANDİYA	1.782	2.246	512	445	115	26	-77,2	-13,1	-74,2
FRANSA	15.941	18.472	13456	15005	3838	15,9	-27,2	11,5	-74,4
G. KIBRIS RUM YÖN.	448	543	181	151	7	21,2	-66,7	-16,6	-95,4
G. KORE	701	299	113	230	5	-57,3	-62,2	103,5	-97,8
GÜNEY AFRİKA CUM.	118	108	27	69	7	-8,5	-75	155,6	-89,9
GÜRCİSTAN	132	212	691	125	51	60,6	225,9	-81,9	-59,2
HIRVATİSTAN	221	261	107	88	25	18,1	-59	-17,8	-71,6
HİNDİSTAN	410	390	481	455	178	-4,9	23,3	-5,4	-60,9
HOLLANDA	37.058	30.672	19757	17592	5430	-17,2	-35,6	-11	-69,1
IRAK	65	176	186	596	20	170,8	5,7	220,4	-96,6
İNGİLTERE	37.148	35.443	14885	22628	4970	-4,6	-58	52	-78,0
İRAN	29.902	40.225	9715	7949	30	34,5	-75,8	-18,2	-99,6
İRLANDA	5.151	7.155	2810	3169	504	38,9	-60,7	12,8	-84,1

İSPANYA	717	951	215	387	77	32,6	-77,4	80	-80,1
İSRAİL	166	121	50	1011	3	-27,1	-58,7	1.922,00	-99,7
İSVEÇ	6.112	4.004	2569	2217	982	-34,5	-35,8	-13,7	-55,7
İSVİÇRE	8.374	7.680	6350	5343	2558	-8,3	-17,3	-15,9	-52,1
İTALYA	2.400	2.493	772	871	251	3,9	-69	12,8	-71,2
İZLANDA	32	22	14	9	6	-31,3	-36,4	-35,7	-33,3
JAPONYA	256	333	140	168	4	30,1	-58	20	-97,6
K.K.T.C.	10.919	11.482	4812	4141	72	5,2	-58,1	-13,9	-98,3
KANADA	1.059	1.136	503	593	80	7,3	-55,7	17,9	-86,5
KARADAĞ	24	75	30	32	9	212,5	-60	6,7	-71,9
KATAR	129	9	3	181	0	-93	-66,7	5.933,30	-100,0
KAZAKİSTAN	181	238	185	218	90	31,5	-22,3	17,8	-58,7
KIRGIZİSTAN	39	86	27	33	3	120,5	-68,6	22,2	-90,9
KOLOMBİYA	114	402	170	327	6	252,6	-57,7	92,4	-98,2
KOSOVA	189	244	94	98	67	29,1	-61,5	4,3	-31,6
KUVEYT	479	584	511	692	3	21,9	-12,5	35,4	-99,6
LETONYA	130	196	60	80	23	50,8	-69,4	33,3	-71,3
LİBYA	20	24	11	19	55	20	-54,2	72,7	189,5
LİTVANYA	365	517	811	141	52	41,6	56,9	-82,6	-63,1
LÜBNAN	290	195	76	560	38	-32,8	-61	636,8	-93,2
LÜKSEMBURG	54	55	15	22	4	1,9	-72,7	46,7	-81,8
MACARİSTAN	270	260	105	115	25	-3,7	-59,6	9,5	-78,3
MAKEDONYA	216	270	92	102	57	25	-65,9	10,9	-44,1
MALEZYA	39	47	11	26	2	20,5	-76,6	136,4	-92,3
MALTA	2	7	1	3	3	250	-85,7	200	0,0
MEKSİKA	130	699	79	346	7	437,7	-88,7	338	-98,0
MISIR	82	93	62	60	10	13,4	-33,3	-3,2	-83,3
MİLLİYETSİZ	193	238	193	173	39	23,3	-18,9	-10,4	-77,5
MOLDOVA CUM.	82	1.921	1166	885	3	2.242,70	-39,3	-24,1	-99,7
NORVEÇ	2.757	1.768	1741	1404	139	-35,9	-1,5	-19,4	-90,1
ÖZBEKİSTAN	36	49	33	45	1	36,1	-32,7	36,4	-97,8
PAKİSTAN	52	82	59	65	3	57,7	-28	10,2	-95,4
POLONYA	3.783	4.949	4841	9378	188	30,8	-2,2	93,7	-98,0
PORTEKİZ	336	467	88	177	39	39	-81,2	101,1	-78,0
ROMANYA	635	954	563	906	147	50,2	-41	60,9	-83,8
RUSYA FED.	765	10.099	7738	3889	201	1.220,10	-23,4	-49,7	-94,8
S.ARABİSTAN	113	64	2759	98	0	-43,4	4.210,90	-96,4	-100,0
SİNGAPUR	31	36	10	27	0	16,1	-72,2	170	-100,0
SLOVAKYA	1.118	863	1176	2806	26	-22,8	36,3	138,6	-99,1
SLOVENYA	132	100	66	52	17	-24,2	-34	-21,2	-67,3
SUDAN	7	3	9	7	0	-57,1	200	-22,2	-100,0
SURİYE	1.885	62	281	261	41	-96,7	353,2	-7,1	-84,3
ŞİLİ	42	99	18	35	1	135,7	-81,8	94,4	-97,1

TACİKİSTAN	12	98	9	16	2	716,7	-90,8	77,8	-87,5
TAYLAND	95	92	19	63	3	-3,2	-79,3	231,6	-95,2
TUNUS	109	244	46	55	4	123,9	-81,1	19,6	-92,7
TÜRKMENİSTAN	44	83	40	86	8	88,6	-51,8	115	-90,7
UKRAYNA	929	2.988	4475	3804	203	221,6	49,8	-15	-94,7
ÜRDÜN	71	153	1.391	1.610	4	115,5	809,2	15,7	-99,8
VENEZÜELA	20	23	14	8	1	15	-39,1	-42,9	-87,5
YEMEN	10	6	49	27	0	-40	716,7	-44,9	-100,0
YENİ ZELANDA	147	144	30	67	5	-2	-79,2	123,3	-92,5
YUNANİSTAN	10.654	9.432	2.728	4.813	86	-11,5	-71,1	76,4	-98,2
DİĞER	979	1253	702	989	142	28	-44	40,9	-85,6
YABANCI TOPLAM	384.977	409.991	245.724	238.924	57.864	6,5	-40,1	-2,8	-75,8
TÜRKİYE	339.947	364.968	89.095	103.842	35.231	7,4	-75,6	16,6	-66,1
GENEL TOPLAM	724.924	774.959	334.819	342.766	93.095	6,9	-56,8	2,4	-72,8

*Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 – Haziran Ayı Bülteni

2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

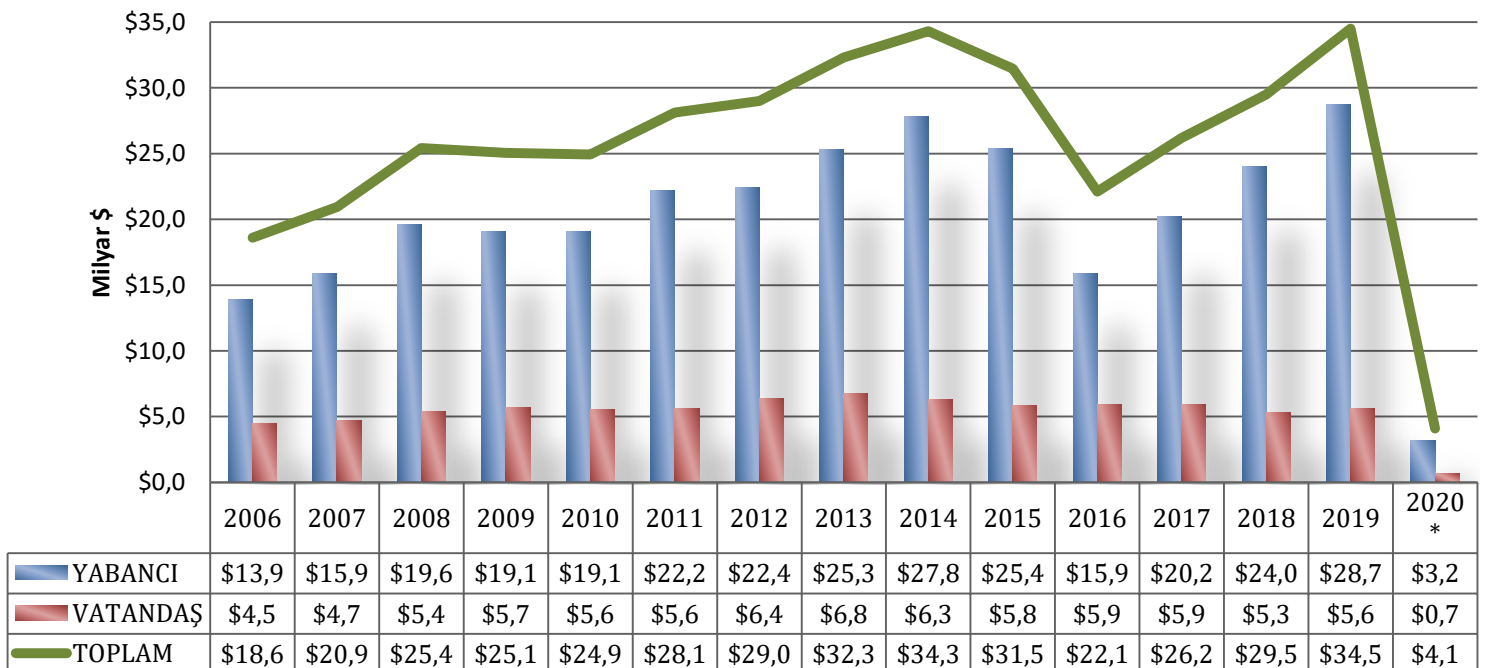
2.1. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

Ülkemizin turizm geliri, 2017 yılından 2018 yılına %12,5 oranında artış göstererek 29,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise; 5,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek bir önceki yıla oranla % 10,1 oranında düşüş yaşamıştır. 2019 yılında ise ülkemizin turizm geliri geçtiğimiz yıla oranla %17 oranında artış göstererek 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılının ilk üç ayını incelediğimizde ülkemizin turizm geliri 4,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3'te 2006-2020 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir.

Şekil 3. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

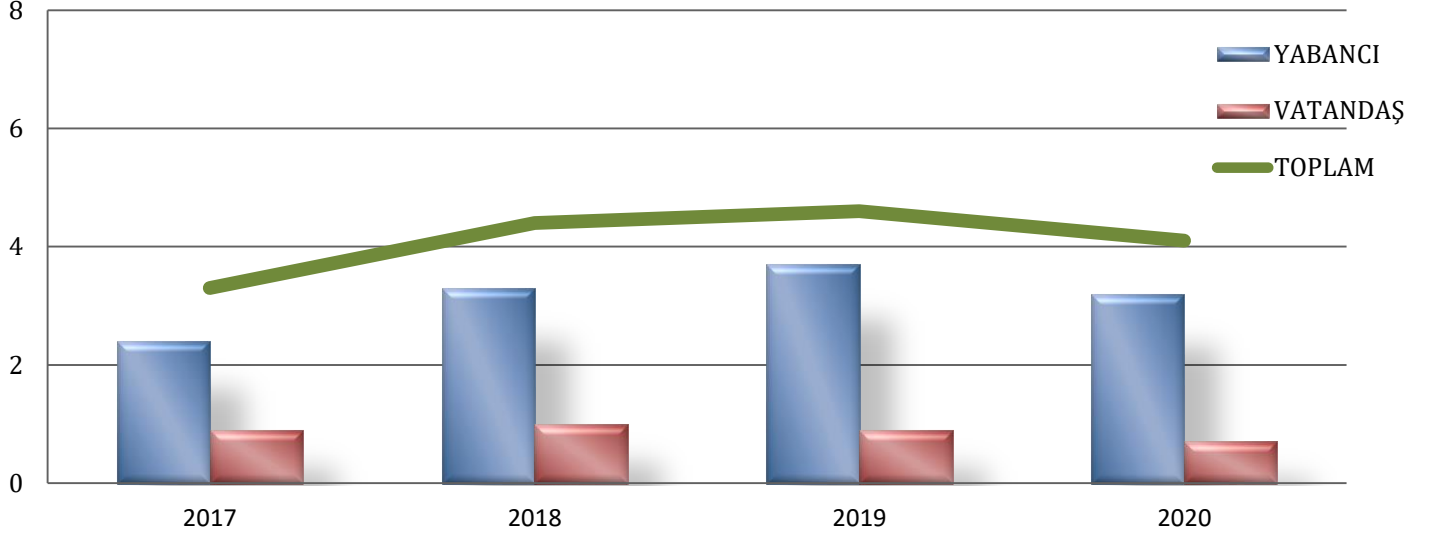

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler
*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. (2020 yılı Ocak - Mart)
* Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

Genel Müdürlüğü. 2020 - Haziran Ayı Bülteni.

Şekil 4'te 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir. 2020 yılının turizm geliri Ocak-Mart ayı döneminde 4,1 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %11,4 oranında düşüş göstermiştir.

Şekil 4. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Haziran Ayı Bülteni.
*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.
* Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

2019 yılının turizm geliri 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %17 oranında artış göstermiştir.

Düşüşün başladığı 2016 yılı ile 2019 yılına ait turizm gelirleri karşılaştırıldığında %54 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 11'de 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait turizm geliri verilmiştir.

Tablo 11. 2017 - 2020 Yılları Turizm Geliri (Milyon \$)

AYLAR	2017				2018				2019				2020				2018/2017				2019/2018				2020/2019			
	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.
OCAK	797,5	339,4	6,7	1143,6	1118,3	385,9	6,9	1511,2	1254,4	324,1	7	1585,5	1463,3	364,9	5,8	1834	40	14	4,5	32,1	12	-16	1,4	4,9	16,7	12,6	-17	15,7
ŞUBAT	703,6	282,2	6,5	992,3	979,5	314,4	7,5	1301,4	1071	282,5	5,7	1359,2	1168,8	305,2	5,5	1479,5	39	11	15	31,1	9,3	-10	-24	4,4	9,1	8	-3,5	8,9
MART	903,5	322,3	8	1233,8	1250,6	353,7	8,3	1612,6	1378,2	299,2	7,6	1685	660,2	121	6,5	787,7	38	9,7	3,8	30,7	10	-15	-8,4	4,5	-52	-60	-15	-53
3 AYLIK TOPLAM	2.404,6	943,9	21,2	3.369,7	3.348,4	1.054,0	22,7	4.425,2	3.703,6	905,8	20,3	4.629,7	3.292,3	791,1	17,8	4.101,2	39,2	11,7	7,1	31,3	10,6	-	-	4,6	11,1	12,7	12,3	11,4
NİSAN	1031,8	329,7	10,6	1372,1	1409,5	388,9	11,7	1810,1	1663,7	323,7	9,1	1996,4					37	18	10	31,9	18	-17	-22	10				
MAYIS	1533,2	361,2	10,8	1905,2	2063,1	347,6	11,3	2421,9	2331,5	297	11,1	2639,7					35	-3,8	3,7	27,1	13	-15	-1,8	9				
HAZİRAN	1810,8	313,3	11,6	2135,7	2463,5	336,8	12,2	2812,5	2979,5	346,3	12	3337,8					36	7,5	5,2	31,7	21	2,8	-1,6	19				
6 AYLIK TOPLAM	6.780,4	1.948,1	54,2	8.782,7	9.284,5	1.073,3	57,9	11.469,7	10.678,3	1.872,8	52,5	12.603,6					36,9	9,2	6,8	30,6	15,0	-	-9,3	9,9				
TEMMUZ	2695	758,1	15,8	3468,9	2906,1	615,7	13,1	3534,8	3603,3	770	11,8	4385,1					7,8	-19	-17	1,9	24	25,1	-9,9	24				
AĞUSTOS	3288	962,4	19,6	4270	3508,8	753,8	18,8	4281,4	4337	892	15,1	5244,1					6,7	-22	-4,1	0,3	24	18,3	-20	23				
EYLÜL	2744,5	884,3	24	3652,8	2956,7	716	13,6	3686,4	3544,5	3544,5	843	14,7					7,7	-19	-43	0,9	20	17,7	8,1	19				
9 AYLIK TOPLAM	15.507,0	4.552,9	113,6	20.174,4	18.656,1	4.212,8	103,4	22.972,3	22.163,1	4.377,8	94,1	26.635,0					20,3	-7,5	-9,0	13,9	18,8	3,9	-9,0	15,9				
EKİM	2512	481,6	19	3012,6	2887,9	413,9	16,3	3318,2	3608,5	481,4	11,6	4101,5					15	-14	-14	10,1	25	16,3	-	24				
KASIM	1207,8	448,7	10,5	1667	1415,4	368,6	10,7	1794,6	1692,1	433,5	12,5	2138,1					17	-18	1,9	7,7	20	17,6	16,8	19				
ARALIK	995,2	425,6	8,8	1429,6	1068,9	350,1	8,7	1427,6	1241,1	395,9	8,9	1645,9					7,4	-18	-1,1	-0,1	16	13,1	2,3	15				
12 AYLIK TOPLAM	20.222,9	5.908,8	151,9	26.283,6	24.028,3	5.345,4	139,1	29.512,7	28.704,9	5.688,2	127,1	34.520,2					18,8	-9,5	-8,4	12,3	19,5	6,4	-8,6	17,0				

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı - 2020 Haziran Ayı Bülteni

**Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. * Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

TURİZM GELİRİ VE ORTALAMA HARCAMA TABLOSU

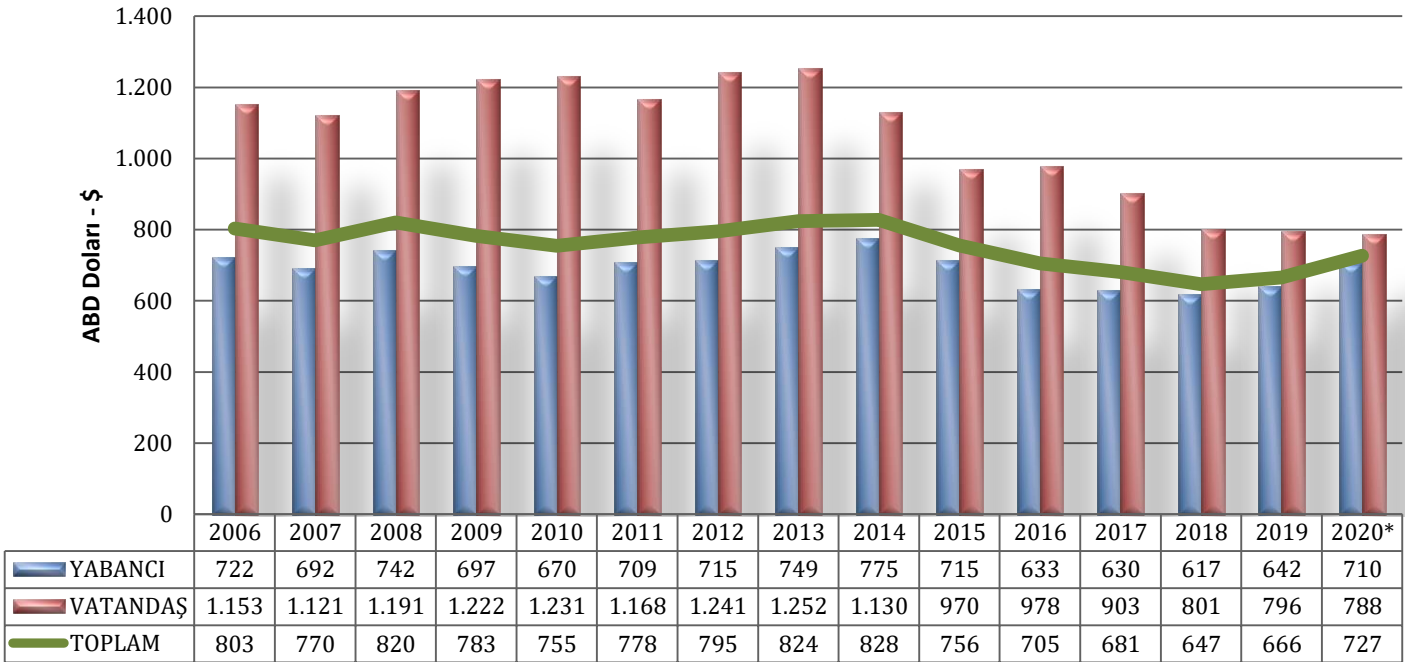
2018 yılına ait yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 617 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 801 ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup; 2018 yılının genel ortalama harcaması 647 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 642 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 796 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılının aylık genel ortalama harcaması 666 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılında ise; yabancı ziyaretçilerin üç aylık ortalama harcaması 710 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 788 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılının aylık genel ortalama harcaması 727 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5'te yabancı ziyaretçilerin ve yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcamasının yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 5. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve

*İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 -Haziran Ayı Bülteni - *Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

* Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2019 yılında ülkemizin toplam ihracat rakamı 171 milyar ABD Doları, ithalat rakamı ise 202 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı ise 31 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında gerçekleşen toplam turizm gelirimiz yaklaşık 35 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının aynı dönemiyle karşılaştığımızda turizm gelirimiz %17 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de dış ticaret verisi ve turizm gelirinin yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 12. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

	2020 - Yılı Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
	YILLAR / KALEMLER	2016	2017	2018	2019	2020	Değişim
							(%)
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	16.000.570	51.800.551	64.316.667	50.471.872	55.655.335	-22%
	Türkiye Toplam İhracatı	36.280.108	394.457.945	43.245.483	44.533.810	42.749.170	3%
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	20.279.538	342.657.394	-21.071.184	-5.938.062	-12.906.165	-72%
TURİZM (*)	Turizm Geliri	4.066.000	3.369.700	4.425.200	4.629.700	4.101.200	5%
OTOMOTİV (*)	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	-20,0%	-1,0%	21,0%	78,0%	31,8%	
	Otomotiv İthalatı	5.206.296	4.158.335	5.097.387	3.412.946	4.552.330	-33%
	Otomotiv İhracatı	5.169.355	6.580.160	7.471.987	7.458.348	6.687.111	0%
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-36.941	2.421.825	2.374.600	4.045.402	2.134.781	70%
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,99%	1,58%	1,47%	2,19%	1,47%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	32,54%	8,03%	7,93%	6,76%	8,18%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	14,25%	1,67%	17,28%	16,75%	15,64%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	3.081.246	2.860.158	3.319.316	2.518.792	2.883.216	-24%
	Tekstil İhracatı	6.874.189	6.888.030	7.608.292	7.544.572	7.185.601	-1%
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	3.792.943	4.027.872	4.288.976	5.025.780	4.302.385	17%
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,23%	2,41%	2,29%	3,00%	2,49%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	19,26%	5,52%	5,16%	4,99%	5,18%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	18,95%	1,75%	17,59%	16,94%	16,81%	

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. 2020 Haziran Bülteni ** Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

Kaynaklar: () TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87 (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar

GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ

Türkiye'nin turizm gideri, 2016 yılında 5,04 milyar ABD Doları olan turizm gideri, 2017 yılında %1,7 artarak 5,13 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında turizm gideri 2017 yılına oranla %4,7 azalarak 4,89 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş ve 2019 yılında ki turizm giderine baktığımızda ise; geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla %10,1 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

2020 yılının üç aylık turizm gideri geçtiğimiz yılın aynı dönemle karşılaştığımızda 25,6 oranında bir düşüşle 793 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 13'de turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 13. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	481	275,2	363,2	346,2	330	-43	31,9	-4,7	-4,7
ŞUBAT	531,4	277,4	342,8	335	304,4	-48	23,6	-2,3	-9,1
MART	525,2	303,2	373	385,5	159,1	-42	23	3,4	-58,7
3 AYLIK TOPLAM	1.537,60	855,8	1.079,00	1.066,70	793,50	-44	26,1	-1,1	-25,6
NİSAN	475,1	428,9	561,6	336,5		-9,7	30,9	-40,1	
MAYIS	555,1	499,3	519,8	319,8		-10	4,11	-38,5	
HAZİRAN	479,5	458,2	568,8	426,2		-4,4	24,1	-25,1	
6 AYLIK TOPLAM	3.047,30	2.242,20	2.729,20	2.149,2		-26	21,7	-21,3	
TEMMUZ	436,8	557,5	428,9	450,4		27,6	-23,1	5,0	
AĞUSTOS	327,6	505,9	422,9	431,5		54,4	-16,4	2,0	
EYLÜL	367,4	497,4	357,5	349,1		35,4	-28,1	-2,3	
9 AYLIK TOPLAM	4.179,10	3.803,00	3.938,50	3.380,2		-9	3,56	-14,2	
EKİM	313,3	462,6	328,4	352,2		47,7	-29,0	7,2	
KASIM	272	417,3	302,1	332,9		53,4	-27,6	10,2	
ARALIK	285,4	454,4	327,2	338,4		59,2	-28,0	3,4	
12 AYLIK TOPLAM	5 049,8	5 137,3	4 896,3	4.403,7		1,7	-4,7	-10,1	

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü 2020 Haziran Ayı Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

* Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.